

دفترچه پاسخ

سال یازدهم انسانی

۴ آذر ماه ۱۴۰۱

ردیف	مواد امتحانی	صفحه
۱	عربی زبان قرآن (۲)	۲
۲	ریاضی و آمار (۲)	۲
۳	علوم و فنون ادبی (۲)	۴
۴	تاریخ (۲)	۴
۵	تاریخ (۲) «آشنا»	۵
۶	جغرافیا (۲)	۵
۷	جامعه‌شناسی (۲)	۶
۸	فلسفه	۷
۹	روان‌شناسی	۷

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی زبان قرآن (۳)

۱- گزینه ۱

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۱۹)

«مُرَّ عِشَى (ماضی مجهول): زندگی ام تلخ شده است» (زندگی بر من» در گزینه های «۲» و «۴» نادرست است. «چقدر» در گزینه «۴» اضافی است. / «هَجْرَنی»: من را ترک کرده اند، از من دوری کرده اند» (ترک کرده ام» در گزینه «۳» نادرست است. / «أُحِبَّتِ»: دوستانم (در گزینه «۴» ضمیر آن ترجمه نشده است. / «أَرْجُو»: امیدوارم («امید است که» در گزینه «۳» نادرست است. / «أَنْ يَرْجِعُوا إِلَيَّ»: نزد من مراجعت کنند

۲- گزینه ۴

(قاله مشیرپناهی، ترجمه، ترکیبی)

«يُؤَكِّدُ»: تأکید می کند («بر این تأکید دارد» در گزینه «۱» و «تأکید دارد» در گزینه «۳» نادرست هستند. / «فِي مِلْعَاتِهِ»: در ملمعاتش (در گزینه «۲»، «آبیات» نادرست است. / «أَنَّ الشَّيْبَابَ الَّذِينَ»: که جوانانی که («که جوانان باید» در گزینه «۱» و «جوانی که» در گزینه «۳» نادرست هستند. / «يُرِيدُونَ»: می خواهند (در گزینه «۱» ترجمه نشده است. «خواهان» و «می خواهد» در گزینه های «۲» و «۳» نادرست هستند. / «أَنْ يَصْلُوا إِلَيَّ...»: که به... برسند («تا بتوانند... برسند» در گزینه «۱»، «رسیدن به» در گزینه «۲» و «به... برسد» در گزینه «۳» نادرست هستند. / «أَعْلَى الدَّرَجَاتِ»: بالاترین درجات («درجه های والا» در گزینه «۲» نادرست است. / «عليهم أن يسيروا»: باید قدم بگذارند، باید قدم بردارند («گام بردارد» در گزینه «۳» نادرست است.)

۳- گزینه ۳

(منیره فسروی، ترجمه، ترکیبی)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه صحیح عبارت: به دشمن تلخی شکست را می چشانیم زیرا او می خواهد که زندگی مان را تلخ کند.
گزینه «۲»: ترجمه صحیح عبارت: اینکه به نمونه هایی از اشعار آمیخته به زبان عربی اشاره می کنیم.
گزینه «۴»: ترجمه صحیح عبارت: ارزان ترین پیراهن های زنانه را از آن مغازه خریدم و فروشنده اش به انصاف مشهور است.

۴- گزینه ۳

(منیره فسروی، ترجمه، صفحه ۱۱)

ترجمه صحیح عبارت: «و بدان که تو، پروردگارت را فقط با صبر و بردباری در مقابل دشنامگو راضی می کنی.»

تکات مهم درسی:

به حرکت فته در (رَبَّه) دقت کنید، زیرا باید به صورت مفعولی ترجمه شود.

۵- گزینه ۲

(علیرضا قلی زاده، لغت، ترکیبی)

«الْبَرَّ: بیابان، الإحسان: نیکی» مترادف نیستند.
«عَلَّمَ: یاد داد. تعلَّمَ: یاد گرفت» مترادف نیستند.

۶- گزینه ۱

(علیرضا قلی زاده، لغت و مفهوم، صفحه ۱۵)

«این قیمت ها برای لباس زنانه گران است. آیا از این ارزان تر دارید؟»

۷- گزینه ۳

(ولی الله نوروزی، لغت و مفهوم، صفحه ۱۱)

ترجمه گزینه «۳»: «حیوانی است که برای باربردن و سواری به کار برده می شود.»
کلمه «الذَّئِب» (گرگ) غلط است و کلمه «الحمار» (الاغ) به جای آن درست است.

۸- گزینه ۱

(ولی الله نوروزی، قواعد، صفحه ۱۴)

ترجمه عبارت: «دشمنی عاقل از دوستی نادان بهتر است». کلمه «خیر» به همراه حرف جرّ «من» اسم تفضیل است، ولی در سایر گزینه ها «الْخَيْر، خیراً و خیراً» به معنای «خوبی» هستند و اسم تفضیل نمی باشند.

۹- گزینه ۱

(مهیبر همایی، قواعد، صفحه ۱۴)

«أَحَبُّ» (محبوب ترین): مبتدا می باشد؛ اگر «أُحِبُّ» باشد فعل است. (أُحِبُّ: دوست دارم)

۱۰- گزینه ۲

(مریم آقایی، قواعد، ترکیبی)

«اسْتَمِعَ» فعل امر از باب (افعال) است نه (استفعال).

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- گزینه ۳

(فرشید کریمی، گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

ترکیب دو شرطی در صورتی دارای ارزش درست است که دو گزاره هم ارز باشند، یعنی هر دو درست یا هر دو نادرست باشند.

تشریح عبارت ها:

الف و ج: هر دو گزاره نادرست است: در قسمت (الف) $3^2 \neq 6$ است و $(-1)^4$ همواره مثبت است و در قسمت (ج) $2^3 \neq 2^2$ است و $\sqrt{2}$ عددی گنگ است.

۱۲- گزینه ۳

(امسان غنی زاده، گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

p: امروز جمعه است.

q: باران نمی بارد. $\neg q \leftarrow \sim$: باران می بارد.

در نتیجه $p \leftrightarrow q$ برابر است با:

اگر باران می بارد، آنگاه امروز جمعه است و بالعکس.

۱۳- گزینه ۳

(مهریس همزه ای، گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

ابتدا گزاره شرطی را به گزاره فصلی تبدیل می کنیم، سپس نقیض آن را به دست می آوریم:

$$\sim (q \Rightarrow \sim p) \equiv (\sim q \vee \sim \sim p)$$

تبدیل شرطی به فصلی

$$p \wedge q \equiv p \wedge \sim (q \vee \sim \sim p) \equiv p \wedge (\sim q \wedge \sim \sim p) \equiv p \wedge (\sim q \wedge p)$$

۱۴- گزینه ۳

(مهریس همزه ای، گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

p	q	$\sim q$	r	$p \Rightarrow q$	$(p \Rightarrow q) \wedge r$	$\sim q \Leftrightarrow p$	$p \Leftrightarrow q$
د	ن	د	د	ن	ن	د	ن

(۱)

$q \Rightarrow p$	$(q \Rightarrow p) \wedge q$	$(\sim q \Rightarrow p) \wedge r$	$(p \Leftrightarrow q) \vee q$
د	ن	د	ن

(۲)

(۳)

(۴)

پس تنها گزاره $(\sim q \Leftrightarrow p) \wedge r$ دارای ارزش درست است.

۱۵- گزینه ۴

(مهریس همزه ای، گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

گزینه «۴» نادرست است، زیرا:

$$(p \Leftrightarrow q) \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$$

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: قانون تبدیل ترکیب شرطی به فصلی است و درست است.

گزینه «۲»: درست است:

دمورگان

$$\sim (p \Rightarrow q) \equiv \sim (\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$$

گزینه «۳»: طبق قانون دمورگان داریم:

$$\sim (p \vee \sim q) \equiv \sim p \wedge \sim (\sim q) \equiv \sim p \wedge q$$

۱۶- گزینه «۴»

(امیر محمودیان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

چون ارزش ترکیب فصلی $p \leftrightarrow q$ و $p \leftrightarrow q$ نادرست است، پس باید هم ارزش p نادرست باشد و هم ارزش q نادرست باشد. $p \leftrightarrow q$ برای آن که ارزش $p \leftrightarrow q$ نیز نادرست شود، باید $\sim q$ درست باشد، یعنی ارزش q نادرست باشد.

۱۷- گزینه «۲»

(امیر محمودیان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

ارزش گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ زمانی درست است که یکی از سه حالت زیر برقرار باشد:

$$p \Rightarrow q \equiv T \Rightarrow \begin{cases} \text{درست: } p, q \\ \text{درست: } p, \text{ نادرست: } q \\ \text{نادرست: } p, \text{ نادرست: } q \end{cases}$$

حال با استفاده از جدول زیر، ارزش گزاره هریک از گزینه‌ها را می‌یابیم:

p	q	$p \Rightarrow q$	$p \Leftrightarrow q$	$p \wedge q$	$(p \wedge q) \Leftrightarrow p$	$p \Leftrightarrow q$
T	T	T	T	T	T	T
F	T	F	F	F	T	F
F	F	T	F	F	T	T

(۱)

(۲)

$(p \Leftrightarrow q) \vee p$	$p \vee q$	$(p \vee q) \Leftrightarrow (p \wedge q)$
T	T	T
F	T	F
T	F	T

(۳)

(۴)

همانطور که از جدول مشاهده می‌کنید، تنها ارزش گزاره گزینه «۲» همواره درست است.

۱۸- گزینه «۴»

(امیر محمودیان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

جدول ارزشی گزاره را رسم می‌کنیم:

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$\sim p \Rightarrow q$	$(p \wedge \sim q)$	$(\sim p \Rightarrow q) \vee (p \wedge \sim q)$	A
د	د	ن	ن	د	ن	د	د
د	ن	ن	د	د	د	د	ن
ن	د	د	ن	د	ن	د	د
ن	ن	د	د	ن	ن	ن	د

۱۹- گزینه «۳»

(امیر محمودیان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

گزاره $p \leftrightarrow \sim q$ نادرست است، پس p و $\sim q$ ارزش مخالف هم دارند. یعنی p و q هم‌ارزش‌اند.

گزاره $q \Leftrightarrow r$ درست است، پس r و q هم‌ارزش‌اند.

در نتیجه p و q و r هم‌ارزش‌اند.

در بین گزینه‌ها، تنها ارزش گزاره «۳» نادرست است.

۲۰- گزینه «۲»

(امیر محمودیان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸ تا ۱۱)

ارزش ترکیب شرطی، زمانی نادرست است که مقدم درست و تالی نادرست باشد. مقدم، ترکیب عطفی دو گزاره است و برای آن که درست باشد، باید هر دو درست باشند. یعنی $\sim q$ درست و q نادرست است و چون $(\sim p \Leftrightarrow q)$ درست است پس باید $\sim p$ نادرست باشد، در نتیجه p درست است. ارزش تالی یعنی $r \wedge p$ در این حالت نادرست است. از آنجا که ارزش p درست است، پس باید r نادرست باشد.

۲۱- گزینه «۲»

(فرشید کریمی، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

اگر آن عدد را x در نظر بگیریم، جذر آن عدد برابر $\sqrt{x}$ و مربع نصف آن عدد $\frac{x^2}{4}$

و معکوس آن $\frac{1}{x}$ است و عبارت به صورت زیر می‌شود:

$$\frac{x^2}{4} - \sqrt{x} > \frac{1}{x}$$

۲۲- گزینه «۱»

(فاطمه ایلقانی، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

صورت سؤال برابری دو عبارت را با هم بیان می‌کند، یعنی برابری «سه برابر تفاضل عددی از ثلث آن عدد» با «مجدور معکوس آن عدد» پس ما این دو گزاره را با نماد

$$3\left(\frac{x}{3} - x\right) = \frac{1}{x^2} \quad \text{در نظر بگیریم داریم:}$$

۲۳- گزینه «۱»

(سامان اسپهر، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

فقط در گزینه «۱» اشتباه شده است و نماد ریاضی آن باید به صورت زیر باشد:

$$3\sqrt{x} = \frac{x^3}{5}$$

۲۴- گزینه «۳»

(امیر زائرند، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

نماد ریاضی گزینه «۳» به صورت زیر است:

$$x^2 + x^3 = 4 \times \frac{x}{3}$$

در بقیه گزینه‌ها، نمادهای ریاضی مربوط به گزاره‌های فارسی، همگی درست نوشته شده‌اند.

۲۵- گزینه «۴»

(امیر زائرند، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ تا ۱۸)

بررسی گزینه (۱): اگر دو طرف نامساوی در یک عدد منفی ضرب شوند، جهت نامساوی باید تغییر کند.

بررسی گزینه (۲): معادله $x^2 + 100 = 0$ جواب ندارد، زیرا $x^2 = -100$ و نمی‌توانیم از عدد (-100) جذر بگیریم.

بررسی گزینه (۳): اگر مقدار ثابتی را به دو طرف نامساوی اضافه کنیم، جهت نامساوی عوض نخواهد شد.

$$a > b \Rightarrow a - 4 > b - 4$$

بررسی گزینه (۴): این تساوی درست است، زیرا:

$$\sqrt{x^2 + 6x + 9} = \sqrt{(x+3)^2} = |x+3|$$

می‌دانیم اگر توان و فرجه، زوج باشند و با هم خط بخورند (ساده شوند) عبارت زیر رادیکال با قدرمطلق خارج می‌شود.

۲۶- گزینه «۱»

(سامان اسپهر، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ تا ۱۸)

این استدلال، مغالطه است چون به شکل زیر است:

مقدمه ۱: اگر p آنگاه q

مقدمه ۲: q

$\therefore p$

اگر چه می‌دانیم نتیجه این مغالطه درست است. و چهارضلعی ABCD مستطیل است ولی روش آن نادرست است.

۲۷- گزینه «۲»

(مهریس حمزه‌ای، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ تا ۱۸)

اگر p و q دو گزاره باشند، قیاس استثنایی را می‌توان به صورت زیر نشان داد:

$$p \Rightarrow q$$

$$\therefore \frac{p}{q}$$

۲۸- گزینه «۴»

(فرشید کریمی، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ تا ۱۸)

$$p \Rightarrow q$$

قیاس استثنایی به صورت، $\frac{p}{q}$ است. اگر عبارت هوا خوب باشد را p و فوتبال بازی کردن را q در نظر بگیریم، بنابراین استدلال

$$p \Rightarrow q$$

بازی کردن را q در نظر بگیریم، بنابراین استدلال $\frac{q}{p}$ مغالطه است. روش به کار رفته در مغالطه نادرست است ولی نتیجه این استدلال ممکن است درست باشد.

۲۹- گزینه «۲»

(امیر مضموریان، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ تا ۱۸)

در مرحله ۲، دلتا به صورت زیر به دست می آید:

$$\Delta = 4^2 - 4(-1)(-6) = 16 - 24 = -8$$

۳۰- گزینه «۴»

(امیر زراندوز، استدلال ریاضی، صفحه ۱۳ تا ۱۸)

گزینه «۱»: در کسر $\frac{5x-2y}{10}$ نمی توانیم عدد ۱۰ را با ۲ و ۵ ساده کنیم، چون بین ۵x و 2y علامت ضرب وجود ندارد.

گزینه «۲»: فقط اگر k عددی مثبت باشد، می توانیم از $x > y$ عبارت $kx > ky$ را نتیجه بگیریم. ولی اگر k منفی باشد، آن گاه از $x > y$ نتیجه می گیریم که $kx < ky$.

گزینه «۳»: حل صحیح معادله داده شده به صورت زیر است:

$$(x-5)(x-8) = 3(x-5) \Rightarrow (x-5)(x-8) - 3(x-5) = 0$$

$$\Rightarrow (x-5)(x-8-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-5=0 \Rightarrow x=5 \\ x-11=0 \Rightarrow x=11 \end{cases}$$

پس معادله ۲ جواب دارد نه یک جواب.

گزینه «۴»: اگر مساحت دایره اولیه و مساحت دایره جدید را به ترتیب با S و S' نمایش دهیم، آن گاه خواهیم داشت:

$$\text{اولیه: } S = \pi r^2$$

$$\text{جدید: } S' = \pi r'^2 = \pi(2r)^2 = 4\pi r^2 = 4S$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- گزینه «۱»

(سعید یعفری، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

ویژگی های فکری «باور به قضا و قدر» که مربوط به سبک عراقی است، در این بیت، وجود دارد.

ویژگی فکری دیگر گزینه ها:

گزینه «۲»: وجود روحیه حماسی

گزینه «۳»: زمینی بودن معشوق

گزینه «۴»: واقع گرایی یا توجه به دنیای بیرون

۳۲- گزینه «۴»

(مهمر نورانی، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

بیت این گزینه، مربوط به سبک خراسانی است و تشبیه حسی در آن به کاررفته است. در ضمن، واقع گرایی یا توجه به دنیای بیرون نیز در آن دیده می شود.

مفاهیم مربوط به سبک عراقی در گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: بی اعتباری و ناپایداری دنیا

گزینه «۲»: پرهیز از زهد ریایی

گزینه «۳»: ستایش عشق و برتری عشق بر عقل

۳۳- گزینه «۱»

(اعظم نوری نیا، تشبیه، ترکیبی)

جگر من سراب شد: تشبیه / سراب و سیراب: جناس

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: توصیف ندارد. / مخاطب قرار گرفتن باد: تشخیص

گزینه «۳»: عزیز و خوار: تضاد / تلمیح ندارد.

گزینه «۴»: موازنه ندارد. / سلیمان چون سلمان: تشبیه

۳۴- گزینه «۴»

(اعظم نوری نیا، تشبیه، صفحه ۲۹)

در بیت این گزینه، تشبیه گسترده وجود دارد: تشبیه ابرو به کمان و قد به تیر

تشبیه فشرده در گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: می حسن / می سودا

گزینه «۲»: هر تار مویت [چون] شب یلداست.

گزینه «۳»: خزینه دل

۳۵- گزینه «۴»

(مهمر نورانی، تشبیه، صفحه ۲۹)

الف) دو تن مانند پسته در پوست

ج) مانند سعدی جامه درید ...

د) هرکس مانند شمع در نظر شاهدهی است ...

۳۶- گزینه «۱»

(اعظم نوری نیا، تشبیه، صفحه ۲۶ و ۲۷)

در بیت این گزینه، سه تشبیه به کار رفته است: مغرب زوال، آفتاب شرم، مشرق می

تشبیه در گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: سیلاب فتنه، یونان عقل

گزینه «۳»: عقل [مانند] شیرست و باده گلرنگ [مانند] آتش است.

گزینه «۴»: مانند آفتاب بیرون می آید.

۳۷- گزینه «۴»

(اعظم نوری نیا، تشبیه، صفحه ۲۷ و ۲۸)

[تو]: مشبه / ابر: مشبه به / صفت: ادات تشبیه / اشک ریختن: وجه شبه

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: ما (مشبه) / سبو (مشبه به)

گزینه «۲»: [ما]: مشبه / گوی: مشبه به / چو: ادات تشبیه / به سر دوان بودن: وجه شبه

گزینه «۳»: عارض: مشبه / لاله: مشبه به (عشق، به ماهرخان، چهره ای چون لاله داد).

۳۸- گزینه «۱»

(اعظم نوری نیا، سبک عراقی، صفحه ۳۷)

شاعر، در بیت این گزینه، عاشق بودن را تعریف کرده است. او معتقد است عاشقی یعنی زندگی بدون دل و جان زیستن (کنایه از ترک تعلقات) و باختن جان و دل در راه معشوق.

در سایر گزینه ها، شاعر از هجران و دوری از یار گله و شکایت می کند.

۳۹- گزینه «۲»

(سعید یعفری، مفهوم، ترکیبی)

تشریح دیگر گزینه ها:

گزینه «۱»: غیبت توانگران و صاحبان مقام (در پوستین کسی افتادن: کنایه از غیبت کردن)

گزینه «۳»: درمانده، حال درماندگان را درمی یابد.

گزینه «۴»: لزوم داشتن نیت پاک در عبادت

۴۰- گزینه «۳»

(افشین کیانی، مفهوم، ترکیبی)

ابیات «۱»، «۲» و «۴» درباره مفهوم «پنهان نماندن عشق» است.

در گزینه «۳»: شاعر معتقد است وقتی که عاشق شد از سایر آیین ها، رهایی یافت مثل زمانی که خورشید طلوع می کند و ستاره ها پنهان می شوند.

تاریخ (۲)

۴۱- گزینه «۲»

(بهروز یثی، اسلام در مکه، صفحه ۲۱)

مطالعات مورخان و کاوش های باستان شناسان در سده های ۱۹ و ۲۰ م نشان می دهد که پیش از میلاد حضرت عیسی (ع)، فرهنگ و تمدن مهمی در سرزمین یمن واقع در جنوب شبه جزیره عربستان وجود داشته است. اعراب خود را به دو دسته قحطانی (جنوبی) و عدنانی (شمالی) منسوب می کردند. ساکنان عربستان در دوران پیش از اسلام به داشتن برخی خصلت های اخلاقی مانند مهمان نوازی، شجاعت، سخاوت، مروت و استقامت در برابر سختی های زندگی معروف بودند. از جمله شاخص ترین ارزش های حاکم بر نظام قبیله ای، افتخار به حسب و نسب، احترام به روابط خونی و خویشاوندی، اطاعت بی چون و چرا از رئیس یا شیخ قبیله و پشتیبانی بی قید و شرط از افراد قبیله در هر شرایطی بود.

۴۲- گزینه «۴»

(بهروز یثی، اسلام در مکه، صفحه ۲۲)

وضعیت اقتصادی شبه جزیره عربستان به شدت متأثر از موقعیت جغرافیایی و شرایط طبیعی و اقلیمی آن بود و برجسته ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود.

۴۳- گزینه ۱»

(علی‌مهمد کریمی، اسلام در مکه، صفحه ۲۵)
پیامبر اسلام ۲۵ ساله بود که در واقعه نصب حجرالاسود حضور داشت و از یک درگیری شدید بین مردم مکه جلوگیری کرد.

۴۴- گزینه ۳»

(مهری کاروان، اسلام در مکه، صفحه ۲۹)
با رحلت ابوطالب، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا (ص) بیشتر شد، آن حضرت، خود اشاره کرده است که «قریشیان مرا آزار نتوانستند کرد تا ابوطالب بمرد». آن حضرت راهی طائف شد اهالی طائف نه تنها از پیامبر استقبال نکردند، بلکه با بی‌احترامی و اهانت آن حضرت را از شهرشان راندند.

۴۵- گزینه ۱»

(مهری کاروان، اسلام در مکه، صفحه ۲۸)
هدف مشرکان مکه از محاصره اجتماعی و اقتصادی این بود که ابوطالب و طایفه او ناگزیر شوند پیامبر را تنها گذارند.
بنی‌هاشم برای کاهش آثار مخرب این معاهده به شعب ابی‌طالب در اطراف مکه پناه بردند. آنان حدود سه سال در آن‌جا ماندند و مشکلات و سختی‌های فراوانی را تحمل کردند.

۴۶- گزینه ۱»

(سیرمهمد مدنی‌دینانی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۱)
مردم یثرب قصد داشتند به منظور پایان دادن به تفرقه‌ها شخصی به نام عبدالله بن‌ابی را به ریاست برگزینند؛ اما این اتفاق هیچ وقت صورت نگرفت.

۴۷- گزینه ۳»

(علی‌مهمد کریمی، اسلام در مکه، صفحه ۲۶)
ابوبکر بن ابی‌قحافه نخستین فرد بیرون از خانواده رسول خدا بود که اسلام آورد و مسلمانان ابتدا در اطراف مکه و به دور از چشم مشرکان با رسول خدا نماز می‌گذارند.

۴۸- گزینه ۳»

(علی‌مهمد کریمی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۴۰)
پیامبر (ص) پس از جنگ بدر، شرط آزادی هر یک از اسیران با سواد را آموزش خواندن و نوشتن به ده تن از مسلمانان تعیین کرد.

۴۹- گزینه ۲»

(علی‌مهمد کریمی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۷)
در سال نخست هجرت، به دنبال نزول آیات جهاد، رسول خدا (ص) تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت. در اواخر همان سال مسلمانان چندین عملیات نظامی و اطلاعاتی محدود در خارج از مدینه انجام دادند. یکی از اهداف این عملیات، تهدید مسیر تجارت مشرکان مکه به شام و کسب غنیمت بود؛ زیرا آنان اموال مهاجران را تصرف و غارت کرده بودند.

۵۰- گزینه ۳»

(علی‌مهمد کریمی، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۸)
در ذی‌القعدة سال ششم هجرت، پیامبر به همراه جمعی از مسلمانان به منظور انجام مراسم حج راهی مکه شدند این سفر منجر به صلح حدیبیه بین مسلمانان و مشرکان شد.

تاریخ (۲) آشنا

۵۱- گزینه ۳»

(کتاب جامع، اسلام در مکه، صفحه ۲۰ و ۲۱ کتاب درسی)
الف) شبه‌جزیره عربستان در جنوب و جنوب غربی فلات ایران قرار دارد.
ب) تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های پی‌درپی در شبه‌جزیره عربستان داشت.
ج) شجاع به کسی گفته می‌شد که در منازعات فردی و قبیله‌ای با جرئت و جسارت تمام بجنگد و نهایت بی‌رحمی را از خود نشان دهد.

۵۲- گزینه ۳»

(کتاب جامع، اسلام در مکه، صفحه ۲۳ و ۲۹ کتاب درسی)
بت‌پرستان، سنت ابراهیمی حج را به جا می‌آوردند، اما آن را با عقاید، آداب و رسوم شرک‌آلود آمیخته بودند. با تشدید آزار مشرکان، به‌دنبال در گذشت حضرت ابوطالب، اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر (ص) و مسلمانان راه یافت.

۵۳- گزینه ۲»

(کتاب جامع، اسلام در مکه، صفحه ۲۲ کتاب درسی)
قبیله قریش به سبب در اختیار داشتن اداره کعبه و برقراری رابطه تجاری با سرزمین‌های دور و نزدیک، قدرت و نفوذ سیاسی قابل توجهی در میان قبایل دیگر داشت؛ اما این قدرت و نفوذ را نمی‌توان به منزله حکومتی پایدار شمرد؛ زیرا متکی به تشکیلات سیاسی، اداری و نظامی منظم و منسجم نبود و ثبات لازم را نداشت.

۵۴- گزینه ۴»

(کتاب جامع، اسلام در مکه، صفحه ۲۵ کتاب درسی)
حضرت محمد (ص) اوقاتی از سال به‌ویژه ماه رمضان را در غار حرا می‌گذراند و نزول آیات سوره علق به منزله پیامبری و آغاز رسالت الهی حضرت محمد (ص) بود.

۵۵- گزینه ۴»

(کتاب جامع، اسلام در مکه، صفحه ۲۱ کتاب درسی)
قبیله یک واحد اجتماعی و سیاسی مستقل به حساب می‌آمد و شامل تمامی افرادی می‌شد که دارای نیای مشترک بودند و با یکدیگر پیوند خونی داشتند.

۵۶- گزینه ۲»

(کتاب جامع، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۰ تا ۳۲ کتاب درسی)
الف) قبیله‌های عرب شهر یثرب، از جمله دو قبیله بزرگ اوس و خزرج از یمین به آن دیار مهاجرت کرده بودند.
ب) پیمان عقبه دوم، بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب بود؛ زیرا شمار قابل توجهی از اعضای قبیله‌های مختلف، به‌ویژه اوس و خزرج، در آن حضور داشتند.

۵۷- گزینه ۱»

(کتاب جامع، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۲ کتاب درسی)
ولادت امام حسن (ع)، غزوه احد، کشتار فجیع مبلغان مسلمان در بئر معونه و رجیع مربوط به سال سوم هجرت می‌باشند.

۵۸- گزینه ۲»

(کتاب جامع، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۸ کتاب درسی)
هنگامی که رسول خدا تصمیم به محاصره یهودیان بنی‌نضیر گرفت عبدالله بن ابی، سردسته منافقان، یهودیان را تشویق به مقاومت کرد و به آنان وعده یاری داد.

۵۹- گزینه ۱»

(کتاب جامع، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۳۵ و ۳۷ کتاب درسی)
الف) پیمان‌نامه عمومی یا به تعبیر رایج در عصر ما، قانون اساسی مدینه، مهم‌ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به‌شمار می‌رود.
ب) مشرکان در غزوه احد به موفقیتی نسبی دست یافتند.

۶۰- گزینه ۲»

(کتاب جامع، امت و حکومت نبوی در مدینه، صفحه ۴۰ و ۴۱ کتاب درسی)
الف) خلق و خوی رسول خدا
ب) منابع مالی و شیوه گردآوری و توزیع آن‌ها
پ) سپاه و مدیریت امور نظامی
ت) تعلیم و تربیت

جغرافیا (۲)

مبحث: نواحی آب و هوایی

۶۱- گزینه ۱»

(سیرمهمد مدنی‌دینانی، صفحه ۳۳)
تشریح موارد نادرست:
- میزان تبخیر در بیابان‌ها زیاد است.
- بیشترین جذب و تابش انرژی خورشید مربوط به نواحی استوایی است.

۶۲- گزینه ۲»

(سیرمهمد مدنی‌دینانی، صفحه ۳۲)
میزان بارندگی سالانه منطقه
۴۵۰-۲۵۰ mm ← نیمه‌خشک
۲۵۰-۱۰۰ mm ← خشک
۱۰۰-۵۰ mm ← بسیار خشک (نیمه بیابانی)
کمتر از ۵۰ mm ← بیابان

۶۳- گزینه ۴»

(بهر روز می‌بینی، صفحه ۲۲)
شکل گزینه ۴ درست است و محیط زندگی ما از چهار بخش تشکیل شده است: لیتوسفر (سنگ‌کره)، هیدروسفر (آب‌کره)، اتمسفر (هواکره) و بیوسفر (زیست‌کره)

۶۴- گزینه ۲»

(بهر روز یعنی، صفحه ۲۱)

آب و هوا، شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمانی نسبتاً طولانی است. آب و هواشناسی (اقلیم‌شناسی) یکی از شاخه‌های جغرافیای طبیعی است.

۶۵- گزینه ۲»

(مهری کاردارن، صفحه ۲۴ و ۲۵)

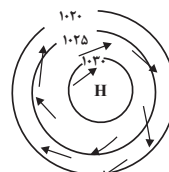
یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود.

۶۶- گزینه ۱»

(مهری کاردارن، صفحه ۳۵)

مرکز منطقه کم‌فشار با حرف (L) نمایش داده می‌شود، فشار به سمت مرکز منطقه کم می‌شود.

مرکز منطقه پرفشار با حرف (H) نمایش داده می‌شود، در تصویر زیر فشار به سمت مرکز منطقه زیاد می‌شود.

۶۷- گزینه ۲»

(مهری کاردارن، صفحه ۲۷)

به‌طور کلی سه نوع بارش وجود دارد:

۱- بارندگی همرفتی ← در این نوع بارندگی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود؛ همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع‌اند.

۲- بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی) ← این نوع بارندگی بیشتر در محل جبهه‌ها به‌وجود می‌آید؛ جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند.

۳- بارندگی کوهستانی (ناهمواری) ← در این نوع بارندگی، نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع آن می‌شوند که توده هوا مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. در نتیجه، توده هوا در امتداد دامنه، کوه به طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین موجب بارش می‌شود.

۶۸- گزینه ۱»

(مهری کاردارن، صفحه ۳۴)

علت اصلی به‌وجود آمدن بیابان، وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست.

بیابان آتاکاما ← آمریکای جنوبی

بیابان نامیب ← آفریقا

۶۹- گزینه ۱»

(مهری کاردارن، صفحه ۲۵)

الف) به حجم وسیعی از هوا که از نظر دما و رطوبت، در سطح افقی تا صدها کیلومتر ویژگی‌های یکسانی داشته باشد، توده هوا گفته می‌شود.

ب) یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی از منطقه معتدله تشکیل می‌شود.

۷۰- گزینه ۱»

(مهری کاردارن، صفحه ۲۶)

پراکندگی کانون‌های فشار بر روی کره زمین، از عوامل مهم گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوای نواحی است.

در منطقه جنب حاره (اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی تا مرز منطقه معتدله یعنی ۵۰/۳۰-۳۰ شمالی و جنوبی) سرد و سنگین می‌شود و فرو می‌نشیند و مراکز فشار زیاد جنب استوایی را به‌وجود می‌آورد.

جامعه‌شناسی (۲)

۷۱- گزینه ۳»

(بهر روز یعنی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۰)

غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، اما همواره گسترش فرهنگی آن‌ها را به دنبال نمی‌آورد.

۷۲- گزینه ۱»

(بهر روز یعنی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۱)

مغولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ولی فرهنگ آن‌ها، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های جهانی شدن را نداشت. آنان به‌سرعت تحت‌تأثیر فرهنگ‌هایی قرار گرفتند که از نظر نظامی از آنان شکست خورده بودند.

۷۳- گزینه ۴»

(آزاده میرزایی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۳)

الف) استعمار اروپایی در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرد.

ب) امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

پ) استعمار نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که در قرن نوزدهم به اوج رسید.

ت) اروپاییان در هجوم به قاره آمریکا، برای تأمین سلطه خود به نسل‌کشی دست زدند.

۷۴- گزینه ۳»

(آزاده میرزایی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۵)

انواع استعمار	ابزارها	ویژگی
قدیم	نظامی و سیاسی	استعمارگران حضور مستقیم و آشکار
نو	اقتصادی	استعمارگران پنهان و مجریان آشکار
فرانو	فرهنگی	استعمارگران و مجریان هر دو پنهان

۷۵- گزینه ۲»

(آزاده میرزایی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۲۴ و ۲۵)

الف) استعمار نو پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد.

ب) جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد.

پ) کودتای آمریکایی-انگلیسی نوزه، نمونه شکست خورده کودتاهای استعمار نو است.

ت) در استعمار نو، کشورهای استعمارگر از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.

۷۶- گزینه ۲»

(سیرمهر مرنی دینانی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۲۹)

غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان و ... که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند، مانع بروز ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی به‌طور کامل می‌شد.

عقاید و ارزش‌های جهان اسلام فارغ از عملکرد سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان گسترش یافت.

۷۷- گزینه ۱»

(سیرمهر مرنی دینانی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۳۱)

این مطلب اشاره به تفاوت استبداد قومی و قبیله‌ای (شاهان قاجار) با استبداد استعماری دارد که در دومی مظاهر فرهنگ اسلامی حذف می‌شد.

۷۸- گزینه ۳»

(فاطمه صفری، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۲۸)

تشریح عبارت‌های نادرست:

شمال غربی شبه جزیره، تحت نفوذ و سلطه امپراتوری روم و جنوب شرقی آن تحت تأثیر و سلطه شاهنشاهی ایران بود.

در عصر نبوی، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام از سراسر شبه جزیره به مدینه آمدند.

۷۹- گزینه ۳»

(فاطمه صفری، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۲، صفحه ۳۱)

تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویتی غیراسلامی بود، به دلیل اینکه پشتوانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل، استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

در استبداد استعماری دوره پهلوی، به دنبال تصویب قانونی در ۱۷ دی ۱۳۱۴ ه.ش، استفاده از چادر، روبنده و روسری برای زنان و دختران ایرانی ممنوع شد.

۸۰- گزینه ۴»

(کوثر شاه‌سپینی، نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱، صفحه ۱۹)

عبارت‌های «الف»، «ج»، «و» غلط می‌باشند.

تشریح عبارت‌های دیگر:

«الف»: هدف این مردم خوار و مقهور کردن دیگران است.

«ج»: چنین افرادی دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود نیز چیره شوند ولی از آنجا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند.

«و»: گمان می‌برند که ملت‌های دیگر نتوانسته‌اند به موقعیتی که آنان به‌دست آورده‌اند، برسند.

فلسفه

۸۱- گزینه ۲»

(مهرشاد ایمانی نسب، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

باورهایی که فلسفه ما را می سازند، نقش تعیین کننده ای در انتخاب اهداف دارند. به عبارت دیگر، این باورها هستند که به ما می گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی دوری کنیم. لذا می توان گفت فلسفه هر کس معنا دهنده به زندگی اوست.

نکته مهم درسی:

باورها، فلسفه ما را می سازند و در انتخاب اهداف نقش دارند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «این گزینه با عبارت مذکور در صورت سؤال ارتباطی ندارد.

گزینه ۳: «این گزینه بیانگر دلیل مناسب برای عبارت صورت سؤال نیست.

گزینه ۴: «این گزینه نیز عبارت صورت سؤال را به درستی تکمیل نمی کند.

۸۲- گزینه ۲»

(پرکل رمیمی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

هر یک از ما باورهایی درباره جهان، انسان، مرگ و ... داریم. شاید دلایل برخی از این باورها را بدانیم و برای برخی هم دلیلی نداشته باشیم و صرفاً طبق عادت آن ها را قبول کرده باشیم.

۸۳- گزینه ۴»

(پرکل رمیمی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

این باورها هستند که به ما می گویند چه چیزی را هدف زندگی قرار دهیم و از چه چیزی گریزان و روی گردان باشیم.

بررسی عبارت نادرست:

گزینه ۱: «باورهای ما، فلسفه زندگی ما را می سازند و نه بالعکس.

گزینه ۲: «از آنجایی که فلسفه های زندگی نشأت گرفته از باورهای زندگی هستند و ممکن است باورهای ما گاهی با دیگران مشترک باشد، پس ممکن است فلسفه های زندگی مشترکی نیز وجود داشته باشد.

گزینه ۳: «این باورها که فلسفه ما را می سازند، نقش تعیین کننده ای در انتخاب اهداف ما دارند.

۸۴- گزینه ۱»

(پرکل رمیمی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲ و ۲۳)

سه ویژگی ۱) دوری از مغالطه ها، ۲) استقلال در اندیشه و ۳) رهایی از عادت های غیرمنطقی، ویژگی های یک فیلسوف واقعی هستند. پس هر کس بتواند به وسیله افزایش قدرت تفکر به آن ها دست یابد، می تواند تفکر فلسفی داشته و فیلسوف باشد.

بررسی عبارت نادرست:

۲) فیلسوفان می کوشند با کاستن از مغالطه ها، فهم درستی از حقایق ارائه دهند.

۳) فیلسوف واقعی هیچ سخنی را بدون دلیل نمی پذیرد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

۴) این تمثیل، مثالی برای استقلال در اندیشه و رهایی از عادت های غیر منطقی است.

۸۵- گزینه ۴»

(سیرمهری طباطبایی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۲)

جمله صورت سؤال، مربوط به هرakلیتوس است و قدمت این جمله مربوط به ۵۰۰ سال پیش از میلاد مسیح است.

هرakلیتوس معتقد بود که همه چیز در سیلان و حرکت است و هیچ چیز ثابتی در جهان وجود ندارد. «تغییر و تحول دائمی جهان»

۸۶- گزینه ۴»

(سیرمهری طباطبایی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹ و ۳۱)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «در این تمدن های باستانی هم فلسفه و هم حکمت رواج داشته است.

گزینه ۲: «گاتاها، سروده های زرتشت است نه متون هندو.

گزینه ۳: «فیثاغورس این واژه را به معنای امروزی برای اولین بار به کار برد.

۸۷- گزینه ۱»

(مهرشاد ایمانی نسب، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

اطلاعات امروز ما به هیچ وجه نمی تواند تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه دهد و ما تنها می توانیم براساس آثار باقی مانده، گزارشی اجمالی از دورترین اندیشه های فلسفی ارائه کنیم.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۲: «ما نمی توانیم گزارشی دقیق و مفصل از اندیشه های فلسفی به دست آوریم.

گزینه ۳: «آغاز زمانی فلسفه مثل سایر دانش ها قابل تعیین نیست.

گزینه ۴: «آغاز مکانی فلسفه مانند سایر دانش ها قابل تعیین نیست.

۸۸- گزینه ۲»

(مهرشاد ایمانی نسب، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

فیثاغورس واژه کیهان را برای جهان برای اولین بار استفاده کرد و تالس عقیده داشت آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهاست.

۸۹- گزینه ۱»

(مهرشاد ایمانی نسب، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۲)

از نظر پارمنیدس، جهان هستی دارای حقیقتی ثابت است، نه در حال حرکت و شدن، او می گفت در جهان واقع نیستی راه ندارد و نمی توان گفت، نیستی، هست زیرا این جمله تناقض آمیز است.

نکته مهم درسی:

پارمنیدس معتقد است که ما با یک واقعیت ثابت و بدون تغییر مواجه هستیم که البته از طریق حواس نمی توان به این واقعیت رسید، بلکه از طریق عقل می توان به آن رسید.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۲: «از نظر پارمنیدس، نیستی در جهان هستی راه ندارد.

گزینه ۳: «از نظر پارمنیدس، هستی ثابت و بدون تغییر است.

گزینه ۴: «از نظر پارمنیدس، واقعیت جاودانه و فناپذیر و بدون تغییر است.

۹۰- گزینه ۳»

(سیرمهری طباطبایی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۲ و ۳۳)

از نظر پارمنیدس، با عقل و استدلال های عقلانی می توان به لایه باطنی و حقیقی هستی رسید.

روانشناسی

مبحث: روان شناسی رشد

۹۱- گزینه ۳»

(آزاده میرزایی، صفحه ۳۶ و ۳۷)

الف) وزن نوزاد پس از پایان سال اول سه برابر می شود.

ب) کودکان در ابتدا قادر به انجام حرکات درشتی مانند بالا رفتن از پله ها هستند، سپس مهارت حرکات ظریف همچون بستن بند کفش را به دست می آورند.

پ) ابتدایی ترین و شاخص ترین جنبه رشد در دوره کودکی، رشد جسمانی - حرکتی است.

۹۲- گزینه ۳»

(آزاده میرزایی، صفحه ۵۱ و ۵۲)

رشد اخلاقی اشاره به همان قوانین و مقررات اجتماعی دارد که تعیین می کند انسان ها در ارتباط با دیگران چگونه برخورد کنند و رشد درک اخلاقی همان انجام عمل اخلاقی است.

۹۳- گزینه ۱»

(ریحانه فرابقش، صفحه ۳۷)

ابراز خشم ← هیجانی

رشد ماهیچه ها و رشد ابعاد بدن ← جسمانی

فکر کردن ← شناختی

رعایت عدالت، رعایت حق دیگران و رعایت قوانین ← اخلاقی

۹۴- گزینه ۴»

(ریحانه فرابقش، صفحه ۴۰)

دوقلوهای همسان دارای ویژگی های وراثتی یکسان هستند؛ زیرا هر دو از یک تخمک به وجود آمده اند.

۹۵- گزینه ۳»

(ریحانه فرابقش، صفحه ۴۲)

بسیاری از توانمندی های جسمانی و شناختی به موازات افزایش سن در کودکان از طرق مختلف به یادگیری نیاز دارد.

۹۶- گزینه ۳»

(تینا پوارزاده، صفحه ۵۱)

با توجه به مثال متن، پویا که می خواهد به بازی های موزایی بپردازد، در سن ۴ یا ۵ سالگی قرار دارد و خواهر او که علائم ترس از غریبه را نشان می دهد، در سن ۸ ماهگی قرار دارد.

۹۷- گزینه ۳»

(تینا پوارزاده، صفحه ۴۴)

جوانی در دوره بزرگسالی قرار دارد و بازه سنی ۲۰ تا ۴۰ سالگی را در برمی گیرد.

۹۸- گزینه ۲»

(فاطمه امیری مقدم، صفحه ۳۹)

بیت اول «قرین بد» اشاره به عامل محیطی و بیت دوم، مصراع اول، اشاره به عامل وراثت دارد.

۹۹- گزینه ۳»

(فاطمه امیری مقدم، صفحه ۳۷)

روانشناسی رشد، شاخه ای از علم روان شناسی است که تلاش می کند تغییراتی را که در طول زندگی، از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ، در آدمی رخ می دهد را مطالعه کند.

۱۰۰- گزینه ۳»

(فاطمه امیری مقدم، صفحه ۳۱)

در روان شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است را ریش یا یختگی می گویند.